

Số: 04/2021/QĐST-VDS

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc: *"Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết"*

TOÀ ÁN NHÂN DÂN QUẬN HAI BÀ TRUNG - THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Văn Tiến - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà Đinh Thị Thủy - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội tham gia phiên họp: Ông Đỗ Mạnh Tuấn - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 3 năm 2021 tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 117/2020/TLST-VDS ngày 08 tháng 10 năm 2020; về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết theo Quyết định mở phiên họp số 04/2021/QĐST - VDS ngày 03 tháng 3 năm 2021 của Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội.

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Hữu T, sinh năm 1952; Đăng ký nhân khẩu thường trú và nơi cư trú hiện nay: Tổ 13, phường V, quận H, Thành phố Hà Nội. (Nay là số 172 phố D, phường V, quận H, Thành phố Hà Nội) yêu cầu Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với ông Nguyễn Xuân P, sinh năm 1957; Địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Tổ 13 phường V, quận H, Thành phố Hà Nội. (Nay là số 172 phố D, phường V, quận H, Thành phố Hà Nội)

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1954; Đăng ký hộ khẩu thường trú và nơi cư trú: Tổ 22 phường Y, quận C, Thành phố Hà Nội.

2. Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1961; Đăng ký hộ khẩu thường trú và nơi cư trú: Tổ 13 phường V, quận H, Thành phố Hà Nội.

Có mặt tại phiên họp ông T; bà T, bà X có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu đề ngày 03 tháng 10 năm 2020 và bản tự khai cũng như tại phiên họp hôm nay ông Nguyễn Hữu T trình bày: Bố mẹ ông tên là: Nguyễn Xuân T sinh năm 1929; chết năm 2008 và Phạm Thị T, sinh năm 1929; chết năm

1982. Sinh thời bố mẹ ông sinh được 04 người con bao gồm: ông là Nguyễn Hữu T, sinh năm 1952, em gái: là bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1954; em trai là ông Nguyễn Xuân P, sinh năm 1957; em gái là bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1961. Các anh em của ông đều sinh ra và lớn lên sinh sống tại thành phố Hà Nội. Đối với ông Nguyễn Xuân P vào khoảng tháng 08/1990 do mâu thuẫn với bố đẻ nên đã tự ý bỏ nhà đi đâu không rõ. Vào khoảng tháng 10/1991 bố ông đã nhờ Đài truyền hình Hà Nội tìm kiếm nhưng không có kết quả gì. Đến tháng 05/1999 bố ông lại nhờ Đài truyền hình Hà Nội tìm kiếm ông P một lần nữa nhưng cũng không có tin tức gì, việc đăng tin này đến nay gia đình ông không có giấy tờ gì. Đến tháng 08/2005 bố ông đã làm đơn trình báo gửi đến Công an phường Vĩnh T, quận H, Thành phố Hà Nội để trình báo về việc ông Nguyễn Xuân P đã tự ý bỏ nhà đi khỏi nơi cư trú từ năm 1990. Ông Nguyễn Xuân P bỏ nhà đi từ năm 1990 đến nay không có tin tức gì mặc dù gia đình đã nhiều lần tìm kiếm. Nay bố mẹ ông đã chết, để giải quyết các vấn đề liên quan đến đất đai là di sản thừa kế của bố mẹ ông. Đề nghị Tòa án giải quyết yêu cầu tuyên bố em trai ông là ông Nguyễn Xuân P là đã chết.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Bà Nguyễn Thị T và bà Nguyễn Thị X trình bày: Bố mẹ các bà là cụ Nguyễn Xuân T, sinh năm 1929, chết năm 2008 và mẹ là cụ Phạm Thị T, sinh năm 1929, chết năm 1982. Sinh thời bố mẹ sinh được 4 người con gồm: ông Nguyễn Hữu T, sinh năm 1952; Nguyễn Thị T, sinh năm 1954; ông Nguyễn Xuân P, sinh năm 1957; Nguyễn Thị X, sinh năm 1961. Ngoài ra bố mẹ không còn có người con đẻ hay con nuôi nào khác. Đối với ông Nguyễn Xuân P do mâu thuẫn gia đình nên vào khoảng tháng 8/1990 đã tự ý bỏ nhà đi đâu không rõ. Cụ Nguyễn Xuân T đã báo chính quyền địa phương về việc ông P bỏ nhà đi mất tích và tìm kiếm nhiều nơi nhưng không có kết quả gì. Bố mẹ các bà đã chết, để giải quyết các vấn đề liên quan đến đất đai là di sản thừa kế của các cụ để lại. Nay ông Nguyễn Hữu T yêu cầu Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với ông Nguyễn Xuân P thì hai bà cũng nhất trí và không có ý kiến gì. Bà T và bà X xin vắng mặt trong quá trình giải quyết vụ việc này.

Tại phiên họp ông Nguyễn Hữu T vẫn giữ nguyên yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với ông Nguyễn Xuân P.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội sau khi đánh giá chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Hữu T về việc tuyên bố một người là đã chết đối với ông Nguyễn Xuân P.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội nhận định:

[1]. Ông Nguyễn Hữu T có quyền yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Xuân P là đã chết theo quy định tại khoản 1 Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về thẩm quyền: Xét đơn của ông Nguyễn Hữu T yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Xuân P là đã chết là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3]. Xét yêu cầu của đương sự:

[3.1]. Cụ Nguyễn Xuân T sinh năm 1929, chết năm 2008 và cụ Phạm Thị T, sinh năm 1929, chết năm 1982. Sinh thời hai cụ sinh được 04 người con bao gồm: ông Nguyễn Hữu T sinh năm 1952, bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1954; ông Nguyễn Xuân P, sinh năm 1957; bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1961. Tại Đơn trình báo của cụ Nguyễn Xuân T đề ngày 10/8/2005 gửi Công an phường V và Tổ dân phố số 17A phường V, quận H, Thành phố Hà Nội thể hiện con trai cụ là Nguyễn Xuân P, sinh năm 1957 do bị bệnh thần kinh nên đã tự ý bỏ nhà đi khỏi nơi cư trú vào tháng 8/1990, tháng 10 năm 1991 và tháng 5 năm 1999 gia đình đã nhờ đài truyền hình Hà Nội thông báo để tìm ông Phú nhưng vẫn không có tin tức gì. Tổ dân phố xác nhận vào đơn trình báo này với nội dung ông Nguyễn Xuân Phú không ăn ở tại địa chỉ Tổ 17 phường Vĩnh Tuy, quận Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội đi đâu không rõ đã 15 năm rồi; Công an phường V xác nhận vào Đơn trình báo này với nội dung ông Nguyễn Xuân P không ăn ở tại địa chỉ Tổ 17 phường V, quận H, Thành phố Hà Nội đi đâu không rõ. Xác minh tại chính quyền địa phương hiện nay xác nhận ông Nguyễn Xuân P không có mặt tại địa phương nhiều năm nay.

[3.2]. Ngày 19/10/2020 Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 02/2020/QĐ-TA đối với ông Nguyễn Xuân P. Quyết định này đã được đăng, phát trên phương tiện thông tin đại chúng theo quy định của pháp luật.

[3.3]. Như vậy có thể khẳng định ông Nguyễn Xuân P đã biệt tích từ tháng 8/1990 đã trên 30 năm mà không có tin tức gì.

[3.4]. Về thời điểm tuyên bố ông Nguyễn Xuân P chết: Ông P đã vắng mặt từ tháng 8 năm 1990 mà không xác định ngày cụ thể nên căn cứ vào quy định tại khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì ngày chết được xác định là ngày biệt tích sau 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống, không xác định được ngày có tin tức cuối cùng do vậy được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo; Như vậy, ngày chết của ông Nguyễn Xuân P là ngày 01/9/1995.

[3.5]. Yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với ông Nguyễn Xuân P của ông Nguyễn Hữu T là phù hợp với Điều 71 của Bộ luật Dân sự năm 2015 nên được chấp nhận.

[3.6]. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố một người là đã chết được giải quyết theo quy định tại Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4]. Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội là có căn cứ và phù hợp với nhận định của Tòa án.

[5]. Về sự vắng mặt của người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị T và bà Nguyễn Thị X tại phiên họp, trong quá trình giải quyết bà T và bà X đều có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Xét thấy bà T và bà X có bản tự khai tại toà và đồng ý với quan điểm của ông Nguyễn Hữu T, việc vắng mặt của các bà tại phiên họp không ảnh hưởng đến quyền lợi của mình; Do vậy căn cứ khoản 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 tiến hành phiên họp vắng mặt bà T và bà X.

[6]. Về lệ phí: Theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2017/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2017 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, người yêu cầu là ông Nguyễn Hữu T thuộc diện người cao tuổi có đơn xin miễn tiền lệ phí việc dân sự nên được miễn tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

[7]. Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 371, Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Căn cứ khoản 4 Điều 27; Điều 367; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372 Điều 392 và Điều 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[1]. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Hữu T về việc tuyên bố ông Nguyễn Xuân P là đã chết.

[2]. Tuyên bố ông Nguyễn Xuân P, sinh năm 1957; Địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Tô 13 phường V, quận H, Thành phố Hà Nội. (Nay là số 172 phố D, phường V, quận H, Thành phố Hà Nội) đã chết ngày 01/9/1995.

[3]. Khi quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân gia đình và các quan hệ nhân thân khác của ông Nguyễn Xuân P được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[4]. Lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2017/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2017 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, người yêu cầu là ông Nguyễn Hữu T thuộc diện người cao tuổi có đơn xin miễn tiền lệ phí nên được miễn tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

[5]. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết./.

Nơi nhận:

- VKSND Q. Hai Bà Trưng, TP Hà Nội;
- UBND phường V, Q. HBT, TP Hà Nội;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN

Phạm Văn Tiến

